

Sprawozdanie Zarządu Fundacji Niepodległości za rok 2022

Fundacja Niepodległości
ul. Bohaterów Monte Cassino 53
20-705 Lublin
biuro@fundacja-niepodleglosci.pl
data wpisu do KRS: 23. 04. 2004
numer KRS 0000204584
REGON: 432708428
Zarząd Fundacji na dzień 31. 12. 2021:
Przemysław Jacek Omieczynski – Prezes Zarządu
Krzysztof Bielak - Członek Zarządu
Jacek Robert Bury - Członek Zarządu
Janusz Maciej Szymczak – Członek Zarządu

Biuro Fundacji Niepodległości – równocześnie adres korespondencyjny:
ul. Skromna 5; 20-074 Lublin.

Rok 2022 w działalności Fundacji zdecydowanie zdominowało wydarzenie zewnętrzne, można rzec, że o zasięgu globalnym. Chodzi oczywiście o wojnę na Ukrainie – tzw. pełnoskalową agresję rosyjską na naszego wschodniego sąsiada dokonaną 24 lutego. Praktycznie od następnego dnia członkowie Fundacji, jak i organizacja włączyli się w pomoc Ukrainie. Czy to w formie zorganizowanych akcji jak np. Razem z Ukrainą, czy też indywidualnie (w bardzo różnorodnym zakresie). Pomagaliśmy w fazie początkowej – po otwarciu granicy RP dla uchodźców wojennych - przede wszystkim uciekinierom (matki z dziećmi, kobiety) z Ukrainy. Czy to już na samej granicy, czy przygarniając ich (czasowo) pod swój dach. Z czasem przyszła kolej na zbiórki rzeczowe (gł. odzieży i żywności), które pomimo ogarnięcia wojną, zagrożenia ostrzałem z powietrza całego terytorium Ukrainy członek zarządu Jacek Bury regularnie osobiście dostarczał na miejsce. Z czasem pomoc ta uległa pewnej specjalizacji i objęła doposażanie walczących heroicznie żołnierzy i ochotników z moskalską agresją. Wychodziliśmy również – w miarę skromnych możliwości – z pomocą w sytuacji klęski humanitarnej zwłaszcza w okresie zimowym (ogrzewacze, kuchenki, ciepłe ubrania, oświetlenie akumulatorowe). Przedstawiciele FN również w tzw. środowisku oraz przestrzeni medialnej stale mobilizowali, wzywali do wzmożonej solidarności z napadniętymi w okrutny sposób i ze złamaniem wszelkich norm prawa międzynarodowego naszymi najbliższymi sąsiadami.

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/20-dzialalno/2492-fundacja-niepodleglosci-razem-z-ukraina>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/9-dzialalno/aktualnoci/2489-niech-zyje-wolna-niepodlegla-i-demokratyczna-ukraina>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/9-dzialalno/aktualnoci/2497-polskie-dziedzictwo-kulturowe-na-objetej-wojna-ukrainie>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/9-dzialalno/aktualnoci/2498-miesiac-i-dziewiaty-rok-wojny-na-ukrainie>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/24-uncategorised/2503-mariupolika-2022>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/20-dzialalno/2506-pomoc-i-pamiec>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/20-dzialalno/2583-dzien-flagi-panstwowej-ukrainy>

<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/9-dzialalno/aktualnoci/2598-koncert-charytatywny-wielonarodowej-brygady>

Od tego czasu przy wejściu głównym do budynku w którym mieści się FN obok powiewających – na stałe – naszych flag narodowych pojawiły się sino-żółte barwy ukraińskie.

Aktywność co do działań merytorycznych objęła tradycyjne pola i obszar naszego zaangażowania.

1. Fundacja prowadziła następujące działania:

- a) W styczniu odbyła się **RETROSPEKTYWA Wołyn 2021** czyli podsumowanie działań porządkowania (sprzątania, renowacji) nekropolii na wschodnich – gł. Ukrainnych kresach II RP w minionym roku.

Nie był to łatwy czas. Pandemia ograniczyła wszelkie działania do niezbędnego minimum. Wydawać by się mogło, że w takich warunkach kontynuowanie jakichkolwiek działań poza granicami kraju, z uczestnikami liczonymi w setki, nie ma szans. A jednak; podjęliśmy działanie na skalę niemałą – łącznie prace miały miejsce na 25 dawnych cmentarzach.

Fotorelacja z tych działań pod kierownictwem Jacka Burego: <https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/multimedia/2477-wolyn-2021-retrospektywa>

- b) 2022 to kolejny, dziesiąty już z rządu, rok naszych **działań konserwatorskich na dawnych tzw. Kresach Wschodnich**. W tym roku przeprowadziliśmy działania obejmujące konserwację polichromii w kościele parafialnym pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, Św. Krzyża i Św. Bartłomieja w Drohobyczu. Był to trzeci etap prac. Kościół parafialny w Drohobyczu powstał w 1392 z fundacji Władysława Jagiełły. Stanowi przykład architektury gotyckiej. W 1949 komuniści znacjonalizowali kościół i w kolejnych latach zniszczyli ten zabytek (zniszczeniu uległy m.in. witraże autorstwa Matejki, Wyspiańskiego i Mehoffera; liczne obrazy, barokowe ołtarze, organy, bogata biblioteka). Do dzisiaj zachowała się polichromia wnętrza świątyni złożona z miejscowo odsłoniętej warstwy fresków o charakterze późnogotyckim i renesansowym z XV – XVI w. oraz wykonanej w 1790 roku polichromii barokowej, pokrywającej wcześniejszą dekorację malarską, zachowanej w ok. 60%.

Celem podjętych działań była estetyczna konserwacja zachowanych fragmentarycznie malowideł w kaplicy północnej. Prace poprzedzone zostały wykonaniem konserwacji technicznej przeprowadzonej na zlecenie

Fundacji Niepodległości w 2021 r., z wykorzystaniem wcześniejszych opracowań badawczych. Należy podkreślić, że prace wykonane w 2022 r. stanowią kontynuację podjętego przez nas w 2019 r. procesu kompleksowej konserwacji malarskiego wystroju kościoła (dotychczas przeprowadzono konserwację polichromii kaplicy św. Anny). Prace dotyczyły jedynie zachowanych fragmentów malowideł, w 2023 r. planowane jest kolorystyczne scalenie oryginalnych polichromii z płaszczyznami ścian, na których freski nie zachowały się.

Prace wykonane zostały zgodnie z przyjętym programem określonym w dokumentacjach konserwatorskich, w ramach Programu MKiDN: Dziedzictwo kulturowe – Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą. Działania dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

c) 18 maja w Lublinie, w **78. rocznicę Bitwy pod Monte Cassino** pod pomnikiem Bohaterom Monte Cassino w Lublinie zorganizowaliśmy uroczystość z ceremoniałem wojskowym (który zabezpieczała 19. Lubelska Brygada Zmechanizowana im. gen. dyw. Franciszka Kleeberga). Obok posterunku honorowego wystawionego przez WP stanęli rekonstruktorzy Grupy Edukacji Historycznej w historycznych mundurach i z uzbrojeniem żołnierzy 2 Korpusu Polskiego, walczącego pod Monte Cassino pod dowództwem gen. Władysława Andersa.

Uroczystość pod pomnikiem, który stanął staraniem FN, poprzedziła Msza św. odprawiona w intencji Ojczyzny i żołnierzy 2. Korpusu Polskiego, w kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi i św. Franciszka.

d) 9-10 lipca **VIII Święto Strzelca Konnego w Hrubieszowie i Łotoszynie**. Wydarzenie objęte było Narodowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Fundacja Niepodległości aktywnie wspiera organizację wydarzenia, jako niezwykle atrakcyjną formę budowania pamięci historycznej. Poprzez odtworzenie Święta Pułkowego, wydarzenie upamiętniło słynną jednostkę, która przybyła do Polski z „Błękitną Armią” gen. Józefa Hallera. W jego ramach zorganizowany został festyn patriotyczny „Kontynuacja Dziedzictwa Kawalerii”. Fundacja zaprezentowała na nim wystawę, ukazującą walkę polskich kawalerzystów o kształt granic Rzeczypospolitej 1918-1921. Tradycyjnie można było obejrzeć historyczne pojazdy wojskowe z lat II wojny światowej w barwach pułków kawaleryjskich Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (m.in. ze słynnej 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka).

WP prezentowało sprzęt i wyposażenie żołnierzy jednostek dziedziczących tradycje kawalerii – 2 Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej oraz 18 "Żelaznej" Dywizji Zmechanizowanej, która wystawiła czołg Leopard z 1

Warszawskiej Brygady Pancерnej oraz samobieżny moździerz RAK i zestaw przeciwlotniczy POPRAD z 21 Brygady Strzelców Podhalańskich.

Współgospodarze wydarzenia, zwiadowcy z 2 Hrubieszowskiego Pułku Rozpoznawczego, zaprezentowali swoje pojazdy Humvee oraz najnowsze szybkie pojazdy rozpoznania Żmija.

Zwycięzcą w kawaleryjskim Memoriale im. Mjr. Michała Radziwińskiego, który był rozgrywany w ramach VIII Święta Strzelca Konnego został st. wachm. KO Patryk Sagan ze Szwadronu Ziemi Hrubieszowskiej im. 2. Pułku Strzelców Konnych.

e) 28 września w **Mielnikach na Wołyniu** zorganizowany został wraz z Konsulatem Generalnym RP w Łucku oraz Monitorem Wołyńskim, kolejny **„Bieg Pokoju”**. To upamiętnienie bitwy z sowieckim agresorem pod Szackiem z końca września i przełomu października 1939 r. żołnierzy WP gen. Kleeberga oraz zaraz po niej KOP-istów gen. Orlik Ruckemanna z RKKA (52 dywizją strzelecką). Tradycyjnie w Mielnikach na kwaterze wojennej żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza zostały złożone wieńce i zapalone znicze przez przedstawicieli z Polski jak i ukraińskich gospodarzy. Bieg upamiętniający poległych odbył się na symbolicznym dystansie 1939 metrów. W wydarzeniu, którego elementem było również sadzenie drzewek w Parku Przyjaźni przy Domu Kultury w Mielnikach udział wzięli przedstawiciele duchowieństwa rzymsko-katolickiego i prawosławnego, Łuckiego Oddziału Państwowej Straży Granicznej Ukrainy, Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej RP, Konsulatu Generalnego RP w Łucku, władz z Polski, władz obwodowych, miejscowych i samorządowych na Wołyniu.

f) 18 października tradycyjnie ulicami Dzielnicy Bronowice przebiegli zawodnicy uczestniczący w **XIII Biegu Papieskim**. Zorganizował go w Lublinie Hufiec Pracy 3-18 (z Łabędziej) Lubelskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy wraz z Parafią Rzymsko-Katolicką pw. św. Krzyża oraz Fundacją Niepodległości, a także - a może przede wszystkim, w tym roku nastąpiła zmiana lokalizacji – ze Szkołą Podstawową nr 31 im. Lotników Polskich.

Jak zwykle dzieci i młodzież rywalizowali w kilku kategoriach wiekowych, zaś zwieńczeniem rywalizacji sportowej był bieg główny – dla dorosłych (w wersji open). Łącznie wzięło w nich udział 283 zawodników. Nie mniejszym powodzeniem cieszył się jak zawsze konkurs wiedzy nt. świętego patrona wydarzenia – Jana Pawła II, który przeprowadził ks. Andrzej z parafii św. Krzyża w Lublinie.

g) 18 października gościliśmy grupę podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Karczmiskach. Młodzież wraz z opiekunami nie tylko zwiedziła Muzeum Polskich Sił Zbrojnych (na Zachodzie) w Lublinie, ale odbyła tzw. **żywą lekcję historii**

dzięki rekonstruktorom z Grupy Edukacji Historycznej. Wszystkie eksponaty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, zaś Miś Wojtek był – jak zwykle – ogromną atrakcją. Opowieści specjalistów z Fundacji Niepodległości na czele z Dyrektorem Muzeum Robertem Michalakiem przybliżyły uczestnikom losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie podczas II wojny Światowej. Dotyczy to zwłaszcza II Korpusu Polskiego gen. Wł. Andersa oraz 1 Dywizji Pancerniej gen. St. Maczka.

h) W dniach 25-29 października grupa wolontariuszy Fundacji Niepodległości, Lubelskiego Środowiska Żołnierzy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK oraz Ochotniczych Hufców Pracy wzięła udział w pięciodniowej **wyprawie na Podole**. Miała ona na celu porządkowanie polskich nekropoli w tamtym rejonie Ukrainy. Prace zostały przeprowadzone na nekropoliach w: Buczaczu, Monasterzyskach, Czortkowie oraz Jazłowcu (gdzie kwaterowana na terenie klasztoru Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP). Projekt został zrealizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Łucku.

i) 25 października dzięki uprzejmości i współpracy Dyrekcji szkoły, przeprowadziliśmy **lekcje** specjalne dla młodzieży Zespołu Szkół Nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie (w tym dla klas mundurowych) o **dziedzictwie tradycji 2 Pułku Strzelców Konnych** oraz współczesnej kontynuacji wartości kawaleryjskich w nowoczesnych Siłach Zbrojnych RP. Lekcje te były zwieńczeniem tegorocznej edycji naszego projektu „Święto Strzelca Konnego”.

j) 1 listopada miała miejsce zbiórka zniczy. Lubelscy Wołyniacy zbierali znicze na cmentarze kresowe. Koledzy z Towarzystwa Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko-Podolskiej, Lubelskiego Środowiska 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, Stowarzyszenia „Łabędź”, Ochotniczych Hufców Pracy i oczywiście Fundacji Niepodległości kwestowali na lubelskich cmentarzach. Zbiórki odbyły się także w lubelskich szkołach m. in. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 czy w Zespole Szkół Włókienniczo-Odzieżowych, gdzie akcję koordynuje od lat były członek Zarządu FN, Mariusz Adamski. Kwestowano także w innych miejscowościach na Lubelszczyźnie; w Kraśniku Radzynie Podlaskim, Zamościu...

To była trzynasta **zbiórka zniczy na rzecz polskich, kresowych nekropoli**. Część zniczy została już wysłana na Wołyń. Dla ośrodka Centrum Dialogu Kościuchnowka partię zniczy odebrał w Lublinie dyrektor Jarosław Górecki. Kolejne zostały zawiezione już 6 listopada br. na cmentarze wołyńskie. W tym roku zebrano około 4,5 tysiąca zniczy.

k) Obchody Święta Niepodległości 11 listopada w Lublinie były ubogacone dzięki ekspozycji przy Placu Litewskim przez GEH pojazdów bojowych z Muzeum Polskich Sił zbrojnych w L-nie.

l) W dniu 12 listopada Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie, odwiedziły dzieci z Przedszkola Krasnal 2 z Grupy Pszczółki wraz z rodzinami. Dzieci przygotowały część artystyczną z okazji 104 rocznicy odzyskania Niepodległości. Patriotyczne piosenki i wiersze, niezwykle zaangażowanie i interpretacja piosenek zaszklily wiele oczu.

Sympatyczni goście zwiedzili Muzeum sadowiac się we wszystkich pojazdach – szczególnym zainteresowaniem cieszyła się ciężarówka GMC.

Był to kolejny dzień uczczenia Święta Niepodległości.

2. Fundacja współorganizowała, bądź uczestniczyła w komitetach uroczystości szeregu rocznic i wydarzeń o charakterze patriotycznym:

a) 21 i 22 stycznia uczciliśmy rocznicę - 159. - wybuchu Powstania Styczniowego. Poza tradycyjnymi obchodami w Lublinie – m.in. na nekropolii przy Lipowej wzięliśmy udział w obchodach w Nowym Stawie pod Lublinem. Znajdują się tam mogiły uczestników bitwy z moskalami powstańczego V Oddziału Wojsk Narodowych Woj. Lubelskiego Kajetana Cieszkowskiego „Ćwieka”.

b) 10 lutego pod pomnikiem Matki Sybiraczki miały miejsce lubelskie uroczystości upamiętniające 82. rocznicę masowych deportacji Polaków na Sybir.

c) 1 marca – w tym roku w niemalże wiosennej aurze - obchodziliśmy Dzień Pamięci Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych. Program Lubelskich uroczystości objął tradycyjnie – jak co roku – wiele miejsc upamiętniających na terenie miasta walkę i kaźń Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych na terenie miasta, a jego zwieńczeniem była Msza św. w k-le pw. Św. Michała Archanioła i znajdujące się przy nim martyrologium upamiętniające walkę narodu polskiego z oboma totalitaryzmami XX w.

d) 2 kwietnia w kolejną rocznicę odejścia do Domu Pana Jana Pawła II m.in. zapalaliśmy świece w oknach o godz. 9:37 PM

e) 10 kwietnia wzięliśmy udział w obchodach 11. Rocznicy Tragedii Smoleńskiej – uczczeniu jej ofiar. W L-nie miały one miejsce na PL. Litewskim oraz Msza św. w k-le pw MB Królowej Polski.

f) 23-24 kwietnia to 9. edycja Rajdu im. mjr. cc. ZAPORY z naszym udziałem. Tym razem trasa sobotniego Rajdu wiodła tradycyjnie z Bełżyc poprzez Wojciechów do Nałęczowa. Dzięki staraniom Komendanta Rajdu Rafała Dobrowolskiego oraz rekonstruktorom historycznym gł. z Bełżyc Rajd jak zawsze był profesjonalnie zorganizowany i jest największym wydarzeniem

upamiętniającym „Zaporę”. W tym roku szczególnie zapadł w pamięć niezwykle efektowny pokaz musztry kawaleryjskiej. Wykonała go Grupa Rekonstrukcji Historycznej Kawaleria Kowalów z Borowa nad Wisłą, która odtwarza tradycje 24. Pułku Ułanów z Kraśnika. Dołączyli do nich rekonstruktorzy z 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich oraz kawalerzysta aż z Jeleniej Góry.

g) wzięliśmy udział w uroczystościach uchwalenia Konstytucji 3 Maja w Lublinie; to wielkie polskie święto ubogaciła wystawa sprzętu bojowego z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych wraz z obsługą Grupy Edukacji Historycznej w centrum miasta (opodal Placu Litewskiego)

h) 1 lipca w 453. rocznicę zawarcia Unii Lubelskiej uczciliśmy pamięć tego fundamentalnego aktu Rzeczypospolitej Obojga Narodów („jak równi z równymi – jak wolni z wolnymi”) pod Pomnikiem Unii Lubelskiej na Placu Litewskim.

i) 11 lipca miały miejsce lubelskie uroczystości upamiętnienia ofiar Rzezi Wołyńskiej pod pomnikiem przy ul. Głębokiej, który powstał m.in. staraniem naszej Fundacji. Poprzedziła je jak zawsze Msza św. za pomordowanych na Wołyniu i Kresach Południowo - Wschodnich w lubelskim kościele garnizonowym PW. Niepokalanego Poczęcia NMP

j) 1 sierpnia to tradycyjnie upamiętnienie Godziny W - rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

k) 15 sierpnia w rocznicę Victorii Warszawskiej - Święto Wojska Polskiego po oficjalnych uroczystości w Lublinie (przygotowanych przez 19 Lubelską Brygadę Zmechanizowaną imienia gen. dyw. Franciszka Kleeberga) odbyła się prezentacja sprzętu wojskowego na Błoniach pod Zamkiem Lubelskim. Na zaproszenie WP wzięła w nim udział Fundacja Niepodległości. Nasi rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej zaprezentowali oryginalne pojazdy bojowe i wyposażenie z okresu II wojny światowej – II Korpusu Polskiego gen. Andersa i 1 Dywizji Pancerniej gen. Maczka.

Ponadto przedstawiciele Fundacji Niepodległości w tym dniu zapalili białe i czerwone znicze pod pomnikiem i na cmentarzu Bitwy pod Cychowem (15-16 VIII 1920 r.). Przekazaliśmy również informacje – za Radio Wnet - o uroczystości w tym dniu na cmentarzu Bajkowa w Kijowie. Żołnierze 241 Brygady Obrony Terytorialnej z Kijowa uczcili pamięć polskich Legionistów, którzy zginęli w 1920 r. wyzwalając stolicę Ukrainy. Pod kwaterą Legionistów polskich, którą uporządkowali ukraińscy żołnierze zaciągnęli wartę honorową, kapelan odprawił panachidę, złożono białe i czerwone wiązanki kwiatów. Frontowcy przy akompaniamencie bandury zaśpiewali „Legiony” (z dawnymi słowami 1 Brygady – sic!) i oczywiście „Czerwoną Kałyne” (nieoficjalna pieśń Sił Zbrojnych Ukrainy w wojnie – od pełnowymiarowego ataku moskali w br. – z FR).

l) 22 października wzięliśmy udział w VII MARSZU SZLAKIEM JÓZEFA FRAN CZAKA PS. „LALUŚ”. Jak co rok - odwiedziliśmy miejsca związane z walką i tragiczną śmiercią, zamordowaniem przez komunistów Ostatniego Żołnierza Niezlomnego, ale i pobliskie związane z martyrologią narodu polskiego podczas II wojny światowej. W tym roku w pierwszej części marszu wzięli udział podopieczni Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kozicach Dolnych im. Naszego bohatera. Grób Rodzinny na cmentarzu w Piskach, w którym jest pochowany sierż. Józef Franczak wpisany został na ogólnopolską listę „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” prowadzoną w imieniu Państwa Polskiego przez IPN. Komendant Rajdu dokonał odpowiedniego oznakowania na nagrobku.

Głównym organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. „Laluś” oraz Rodzina Franczaków – Marka, syna „Lalusia”.

ł) W dniach 13 i 16 listopada już po raz dziewiętnasty odbyły się Zaduszki Kresowe organizowane przez lubelskie stowarzyszenia kultywujące pamięć o polskich kresach (wschodnich). Od kilku lat współorganizatorem wydarzenia jest także Fundacja Niepodległości. W tym roku na Zaduszki złożyła się Msza święta w Kościele Rektoralnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Zwycięskiej w Lublinie w intencji Polaków poległych i zamordowanych na Kresach Wschodnich RP, poległych w obronie Kresów, Lwowa, Grodna i Wilna; pomordowanych na Żytomierszczyźnie, zamordowanych w Katyniu, Miednoje, Charkowie, Bykowni, Ponarach, na Wołyniu i na terenach województw lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego; zmarłych w sowieckich łagrach na Syberii i w Kazachstanie oraz zmarłych członków organizacji kresowych. (To w dniu 13 listopada). Z kolei zaś 16 listopada miał miejsce spotkanie zaduszkowe w Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej w Lublinie (Plac Litewski 3).

m) 26 listopada w kolejną rocznicę Wielkiego Głodu I poł. lat 30. XX w na Ukrainie Fundacja Niepodległości uczciła pamięć ofiar rosyjskiego ludobójstwa tradycyjnie zapaliliśmy znicze przy Pomniku Pamięci Ofiar Wielkiego Głodu w Lublinie.

W tym roku ten dzień i tradycyjna światowa akcja "Zapal świecę pamięci" «Light a Candle of Remembrance» nabrały nowego znaczenia gdyż doszedł kontekst zbrodni wojennych dokonanych obecnie przez wojska rosyjskie na Ukrainie.

3. Fundacja objęła patronatem (w tym honorowym) konkursy i inne wydarzenia dotyczące historii:

a) 11 lutego w XXVII LO im. Zesłańców Sybiru w Lublinie, w rocznicę pierwszej wielkiej fali sowieckich deportacji obywateli II RP na Sybir – odbył się uroczysty finał VI Międzyszkolnego Konkursu „Co nam przekazują Zesłańcy Sybiru?” Konkurs odbywa się w 3 kategoriach: literackiej, multimedialnej i

plastycznej i na 2 poziomach wiekowych: dla szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Fundacja przekazała swoje publikacje na nagrody dla wyróżnionych uczniów.

- b) W czerwcu odbyła się uroczysta gala dziewiątego już ogólnopolskiego konkursu o ks. Stanisławie Konarskim organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Lublinie oraz Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie pod patronatem m.in. Fundacji Niepodległości; w tym roku udział w konkursie wzięło udział 103 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z aż 9 województw.
- c) Również w czerwcu odbyła się czwarta – po przerwie pandemicznej - edycja Wojewódzkiego Konkursu Recytatorsko - Plastycznego "Człowiek dla człowieka bratem" organizowanego przez Szkołę Podstawową nr. 32 z Oddz. Integracyjnymi im. Pamięci Majdanka.
- d) 20 czerwca miała miejsce gala finałowa XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu "Żołnierze Wyklęci – Bohaterowie Niezlomni". Gł. organizator to Fundacja im. Kazimierza Wielkiego. Konkurs odbywał się w trzech kategoriach: literackiej, plastycznej i multimedialnej i w dwóch poziomach wiekowych (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe).
- e) 9 listopada w Szkole Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika we Włocławku odbył się VIII Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej "A to Polska właśnie". Celem konkursu było propagowanie piękna polskiej poezji i mowy ojczystej, rozwijanie i kształtowanie wrażliwości estetycznej młodych ludzi, rozwijanie zainteresowań uczniowskich. Poza naszą fundacją wydarzenie patronatem honorowym objęli Jego Ekscelencja ks. bp Krzysztof Wętkowski, Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – dr Joanna Borowiak, Prezydent Miasta Włocławek – dr Marek Wojtkowski i Fundacja Niepodległości.

4. Ponadto będąc zaproszonymi wzięliśmy udział w następujących wydarzeniach:

- a) 11 stycznia w Lublinie wzięliśmy udział w wydarzeniach upamiętniających stulecie odbudowy Państwa Polskiego – ze szczególnym uwzględnieniem 103. rocznicy Powstania Wielkopolskiego, 100. rocznicy przyłączenia Górnego Śląska do RP, 100. rocznicy uchwały Sejmu Litwy Środkowej o przyłączeniu do RP, 100. rocznicę zakończenia procesu kształtowania granic państwowych II Rzeczypospolitej Polskiej.
- b) 14 lutego uczciliśmy – na Placu Litewskim w Lublinie 80. Rocznice powołania AK; ponadto dzień wcześniej włączyliśmy się w akcje WOT

zapalania zniczy - światła pamięci na grobach Bohaterów ZWZ/AK/WiN i Polskiego Państwa Podziemnego.

- c) 8 marca wzięliśmy udział w obchodach rocznicy śmierci - mord w ubeckiej katowni - legendy podziemia na Lubelszczyźnie mjr. cc. Hieronima Dekutowskiego „Zapory” i jego podkomendnych Niezlomnych Żołnierzy Wyklętych; gł. Organizatorem było XXIX LO w L-nie im. cc. mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” przy ul. Lipowej (gdzie znajduje się pomnik bohatera).
- d) 9 marca na lubelskim Skwerze Szewczenki (róg ulic Ruskiej i Podzamcze) tradycyjnie w dniu urodzin jednego z najwybitniejszych pisarzy – nie tylko ukraińskich - miało miejsce wspólne czytanie poezji Tarasa Szewczenki. W tym roku wydarzenie (gł. Organizatorem jest Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie) miało szczególny wymiar z racji na udział bieżących - uchodźców wojennych - z Ukrainy.
- e) 13 kwietnia uczciliśmy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Lubelskie uroczystości poza tradycyjnie Mszą św. w intencji jej ofiar miały miejsce pod Pomnikiem Katyńskim oraz na cmentarzu przy ul. Białej (gdzie znajduje się Symboliczna Mogiła Katyńska).
- f) 12 czerwca na lubelskim Placu Litewskim Grupa Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości wraz z oryginalnymi pojazdami bojowymi – eksponatami – MPSZ w L-nie po raz kolejny wzięła udział w Festynie Edukacyjnym Pasje Ludzi Pozytywnie Zakręconych.
- g) 13 czerwca miało miejsce nadanie dla SOS-W w Kozicach Dolnych imienia sierż. Józef Franczak ps. „LALUŚ” ostatniego Niezlomnego Żołnierza podziemia antykomunistycznego w Polsce. Na uroczystość przybiliśmy z drobnymi upominkami dla podopiecznych ośrodka (oraz uczestników wydarzenia).
- h) 15 czerwca uczciliśmy ofiar pięciu masowych egzekucji więźniów Zamku Lubelskiego dokonanej przez niemieckich okupantów na Rurach Jezuickich Głównym organizatorem uroczystości było Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” – Oddział Muzeum Narodowego w Lublinie przy współudziale Szkoły Podstawowej nr 28 z oddziałami Integracyjnymi im. Synów Pułku Ziemi Lubelskiej oraz Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Świętej Rodziny w Lublinie.
- i) 24 lipca wzięliśmy udział w wydarzeniach upamiętniających 42 rocznicy Lubelskiego Lipca 1980 r. W niedzielne przedpołudnie rozpoczęły się pod pomnikiem Krzyżem Wdzięczności przy Drodze Męczenników Majdanka 14. Zgromadziły liczne delegacje – w tym wielu komisji NSZZ „Solidarność” oraz władz wojewódzkich Uroczystość uświetniły liczne poczty sztandarowe, w tym sztandar i asysta żołnierzy WP z 19 Lubelskiej Brygady Zmechanizowanej.
- j) 24 lipca mieliśmy zaszczyt uczestnictwa w upamiętnieniu żołnierzy II

Inspektoratu Zamojskiego AK, które miało miejsce w Kolonii Zawalów. Wydarzenie - odsłonięcie Płyty Pamiątkowej Żołnierzy II Inspektoratu Zamojskiego AK i Kompanii Lotnej Żandarmerii w Kolonii Zawalów 4 - zorganizował Światowy Związek Żołnierzy AK Okręg Zamość oraz Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego Zamojszczyzny. Odsłonięcia dokonał Dariusz Pilarski wnuk płk. Mariana Pilarskiego „Jara”.

- k) 24 sierpnia wzięliśmy udział w lubelskich uroczystościach Dnia Niepodległości Ukrainy. Zorganizowane one zostały pod pomnikiem bł. Ks. O. Kovcha przy obozie koncentracyjnym na Majdanku oraz pod Pomnikiem i przy grobach „Petlurowców” na nekropolii przy Lipowej.
- l) 31 sierpnia w Dniu Solidarności i Wolności - w rocznicę powstania NSZZ SOLIDARNOŚĆ – uczestniczyliśmy w lubelskich obchodach pod pomnikiem przy ul. Męczenników Majdanka, tablica pamiątkowa bł. Ks. J. Popiełuszki (przy ul. Królewskiej) oraz wieczornego koncertu na Pl. Litewskim.
- ł) 1 września w rocznicę agresji niemieckiej na Polskę wzięliśmy udział w upamiętnieniu rocznicowym tego wydarzenia oraz w obchodach Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej (zorganizowanych na Pl. Litewskim w L-nie).
- m) 16 września pod Pomnikiem Obrońców Lublina 1939 obchodziliśmy Kolejną - 83. - rocznicę walk w obronie Lublina, stoczonych z niemieckim najeźdźcą, 16-17 wrześniu 1939 r. Uroczystości obejmował również Mszą św. za ww. żołnierzy.
- n) 17 września w rocznicę agresji moskalskiej na Polskę obchodziliśmy IV rozbiór Polski oraz Dzień Sybiraka. Główne uroczystości miały miejsce na Pl. Litewskim.
- o) 27 września obchodziliśmy Dzień Polskiego Państwa Podziemnego w rocznicę powołania Służby Zwycięstwu Polski. (oficjalnie święto to ustanowione zostało uchwałą Sejmu w 1998 roku).
- p) 7 listopada przy rondzie im. Żołnierzy Wyklętych w Świdniku (odbyło się odsłonięcie i poświęcenie pomnika sierż. Józefa Franczaka ps. "LALUŚ". Upamiętnienie powstało staraniem Miasta Świdnik i Powiatu Świdnickiego oraz Stowarzyszenia Marsz Szlakiem „Lalusia”. Odsłonięcia popiersia dokonał syn ostatniego Niezłomnego Żołnierza Wyklętego P. Marek Franczak.
- r) 15 listopada miała miejsce w Warszawie uroczysta VII gala wręczył Nagrody „Dla Dobra Wspólnego” Prezydent Andrzej Duda. Udział w niej wziął członek Kapituły tejże nagrody Prezes FN Przemysław Omieczynski wraz z Małżonką. W tym roku wyróżniony nominacją (w kategorii dzieło – przedsięwzięcie, projekt)został Program „Razem z Ukrainą” w ramach którego współpracujemy. Wyróżnienie z rąk Pary Prezydenckiej odebrali jej

inicjator Bogdan Łukasik (Przewodniczący Rady Programowej RzUA, Prezes Modern-Expo S.A.) oraz ksiądz Mitrat Stefan Batruch.

- s) 26 listopada w kolejną rocznicę Wielkiego Głodu I poł. lat 30. XX w na Ukrainie uczciliśmy pamięć ofiar rosyjskiego ludobójstwa tradycyjnie zapaliliśmy znicze przy Pomniku Pamięci Ofiar Wielkiego Głodu w Lublinie. W tym roku dzień ten i tradycyjna światowa akcja "Zapal świecę pamięci" «Light a Candle of Remembrance» nabrały nowego znaczenia gdyż doszedł kontekst zbrodni wojennych dokonanych obecnie przez wojska rosyjskie na Ukrainie.
- t) W niedzielę 27 listopada wzięliśmy udział w uroczystej Boskiej Liturgii ku czci św. Jozafata Kuncewicza współtwórcy Unii Brzeskiej. Jednocześnie było to właśnie wspomnienie Unii Brzeskiej (1596), która stanowiła swego rodzaju uzupełnienie Unii Lubelskiej (1569). Odprawiona w kościele św. Jozafata w Lublinie przy ul. Zielonej 3 została w koncelebrze, której przewodniczył bp. Arkadiusz Trochanowski ordynariusz olsztyńsko-gdański Kościoła grekokatolickiego oraz abp. St. Budzik metropolita lubelski Kościoła rzymskokatolickiego.
- Męczennik uważany jest za Patron Rzeczypospolitej - 4 narodów: Polaków, Ukraińców, Białorusinów, Litwinów (2023 rok będzie na Litwie dedykowany jego osobie).*
- u) 13 grudnia w 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego wzięliśmy udział w obchodach zorganizowanych przez Region Środkowo-Wschodni NSZZ SOLIDARNOŚĆ oraz Oddz. Lubelski IPN. Złożył się nań rekonstrukcja historyczna na Placu Litewskim zwieńczona ułożeniem biało czerwonego krzyża ze zniczy; inscenizacja „Jeśli zapomnę o nich...” oraz recital P. Sokołowskiego (Teatr Muzyczny w Lublinie) w kościele Powizytkowskim; w nim odprawiona została również Msza święta w intencji Ojczyzny i za wszystkie ofiary stanu wojennego; po Mszy św. miał miejsce przemarsz pod Światło Pamięci Ofiar Komunizmu i pomnik patrona NSZZ „Solidarność” bł. ks. Jerzego Popiełuszki gdzie nastąpiło złożenie kwiatów. Godz. 19:30 to czas ogólnopolskiej akcji „Zapal Światło Wolności”.
- v) 18 grudnia tradycyjnie w trzecią niedzielę grudnia odbyły się uroczyste obchody rocznicy Sonderaktion Lublin. Jak co roku uczestnicy pierw zgromadzili się w kościele pw. MB Wspomożenia Wiernych (parafia salezjańska) na Mszy św. w intencji Polaków z Lubelszczyzny zamordowanych przez okupantów niemieckich podczas Sonderaktion Lublin. Następnie uczestnicy uroczystości przeszli pod pomnik przy ul. Kalinowszczyzna upamiętniający ofiary egzekucji. Po odczytaniu apelu pamięci zapalono znicze i złożono kwiaty. Przedstawiciel Fundacji Niepodległości tradycyjnie zapalił biały i czerwony znicz.

5. Przypadł nam smutny obowiązek ostatniego pożegnania wielu zasłużonych żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego oraz wybitnych postaci życia publicznego, a także naszych bliskich:
- a) Z wielkim bólem serca w środę 3 sierpnia pożegnaliśmy Jurka Drąga. Stały uczestnik wypraw kresowych – wyjazdów w celach porządkowania polskich nekropolii na terenach, które (czerwony) wichur dziejów pozostawił poza granicami RP odszedł nagle. Z niedowierzaniem przyjęliśmy wyrok Opatrzności. Uroczystości pogrzebowe „Drąga” miały miejsce na lubelskim cmentarzu, na Majdanku. Jurek odpoczywaj w pokoju...
 - b) 11 kwietnia w ósmą rocznicę odejścia do wieczności naszego Przyjaciela Anatola Sulika „Dobrego Ducha Polesia” – kustosza polskiej pamięci i miejsc na Wołyniu oraz Polesiu - wspominaliśmy go w kraju (z racji na wojnę – moskalską agresję – na Ukrainę (Anatol spoczywa na cmentarzu komunalnym w Kowlu).
 - c) 31 maja w Edmonton zmarł w wieku 97 lat śp. kpt. Władysław Szwender – weteran spod Monte Cassino, Ankony i Bolonii. Pogrzeb Weterana odbył się w Edmonton w sobotę 11 czerwca 2022 roku. Tego samego dnia Rekonstruktorzy GEH uhonorowali pamięć zmarłego poprzez oddanie w południe na cześć Jego oraz poległych i zmarłych żołnierzy 2.Korpusu Polskiego gen. Wł. Andersa, salutu honorowego z historycznej armaty przeciwlotniczej Bofors 40mm, pod Pomnikiem Bohaterom Monte Cassino w Lublinie.
 - d) 29 czerwca na lubelskiej nekropolii przy Lipowej pożegnaliśmy ppor. Henryka Wieliczko ps. Lufa. Jego szczątki zostały odnalezione w 2021 r. przez ekipę IPN na cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie. Komunistyczni oprawcy porzucali tam zamordowanych na Zamku Lubelskim. Żołnierz zbrojnego podziemia antykomunistycznego „Lufa” był oficerem czasu wojny, często określano go jako „żołnierza kresowego”.
 - e) 4 lipca odbył się pogrzeb ks. Andrzeja Kwiczala na parafialnym cmentarzu k-ła pw. św. Michała Archanioła w Prusinowicach (nieopodal Nysy). „Nasz” Proboszcz posługę kapłańską sprawował na Wołyniu, Ukrainie w diecezji łuckiej – jako proboszcz parafii pw. Zesłania Ducha Świętego w Maniewiczach.
 - f) 6 sierpnia modliliśmy się (i zapaliliśmy znicze na grobie w Kijanach) w rocznicę śmierci Adama Brońskiego. Śp. Pan Adam był synem legendarnego kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok” (z-cy dowódcy mjr. cc. H. Dekutowskiego „Zapory”), i całe życie walczył o pamięć oraz przywracanie dobrego imienia wszystkim Niezlomnym Żołnierzom Wyklętym.
 - g) 20 listopada w k-le pw św. Agnieszki - na lubelskiej Kalinie odprawiona została Msza Św. w intencji por. Rafała Gan - Ganowicza. Zmarły 20 lat temu - dokładnie 22 XI 2002 r. ostatni z Żołnierzy Tułaczy spoczywa nieopodal na

cmentarzu parafialnym. Po nabożeństwie udaliśmy się zapalić znicze i pomodlić się jeszcze nad grobem śp. "Rawicza".

6. Współpraca z Wojskiem Polskim:

Wymieniona została - po części - w powyższych punktach.

Natomiast na ile dało się w tych warunkach utrzymywać bieżącą i stałą współpracę zwłaszcza z:

- 2 Lubelską Brygadą Obrony Terytorialnej

- 19 Brygadą Zmechanizowaną im. gen. Franciszka Kleeberga (wchodząca w skład 18. Dywizji Zmechanizowanej im. gen. broni Tadeusza Buła).

- LITPOLUKRBrig. Polsko-Litewsko-Ukraińską Wielonarodową Brygadą.

Nawiązaliśmy współpracę z 19 Nadbużańską Brygadą Obrony Terytorialnej (19 NBOT) – nowo powstałym (na terenie Lubelszczyzny) związkiem taktycznym Wojsk Obrony Terytorialnej Wojska Polskiego.

- a) w styczniu podsumowana została – prowadzona wraz z lubelskim Kuratorium Oświaty – akcja „Kartki dla obrońców granic”; osiągnęła ona dużo większy wymiar niż się spodziewaliśmy, zaś prace uczniów ze szkół Lubelszczyzny trafiły do żołnierzy WP i funkcjonariuszy SG oraz Policji pełniących służby na granicy z Białorusią, skąd w ubr. zostaliśmy de facto zaatakowani przez ZBiR jako swoiste preludium moskali w ramach przygotowań do wojny z Ukrainą na pełną skalę.
- b) 21 maja w Kraśniku lubelscy terytorialsi - 2 LBOT - po raz piąty obchodzili swoje święto. Z tej okazji odbyła się przysięga nowych żołnierzy oraz piknik wojskowy. W uroczystości uczestniczył szef MON Mariusz Błaszczak oraz dowódca WOT gen. broni Wiesław Kukuła, zaś FN reprezentował jej Prezes.
- c) 26 lipca w Rzeszowie - w 5. Rocznicę powołania WOT - miała miejsce kolejna przysięga żołnierzy 3 Podkarpackiej BOT. Doniosłe wydarzenie uświetniła swą obecnością „bojowa” reprezentacja Fundacji Niepodległości. Podczas uroczystości i towarzyszącego jej pikniku wojskowego rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej zaprezentowali eksponaty z zasobów naszego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w Lublinie.
- d) 3 września 2LBOT wraz z FN zorganizowały w Filharmonii Lubelskiej Koncert „Wspólnie dla Ojczyzny”. Był on dedykowany zaproszonym Pracodawcom z terenu całej Lubelszczyzny, którzy zatrudniają żołnierzy Terytorialnej Służby Wojskowej.
- e) 1 października na Rynku w Zamościu słowa roty przysięgi wojskowej wypowiedziało 92 żołnierzy 2 Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” oraz 88 żołnierzy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej 3 Zamojskiego Batalionu Zmechanizowanego 19 Brygady Zmechanizowanej im. gen. dyw. Franciszka Kleeberga. Fundację reprezentował jej Prezes Przemysław Omieczynski, zaś rekonstruktorzy Grupy

Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości wystawili w oprawie uroczystości historyczny sprzęt wojskowy, na jakim podczas II wojny światowej walczyli żołnierze Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

- f) 2 października w ramach obchodów Święta 19 Lubelskiej Brygady Zmechanizowanej imienia gen. dyw. Franciszka Kleeberga, na Błoniach pod Zamkiem w Lublinie rekonstruktorzy z GEH wzięli udział w pikniku wojskowym dla mieszkańców miasta, połączony z ekspozycją nowoczesnego sprzętu wojskowego Sił Zbrojnych RP oraz historycznych pojazdów wojskowych z lat II wojny światowej, które wystawiło Fundacyjne MPSZ.
- g) 23 października w Chełmie, odbyła się – pierwsza w dziejach jednostki – ceremonia złożenia przysięgi wojskowej przez żołnierzy 19 Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Tę pierwszą w dziejach nowej jednostki przysięgę złożyło 44 żołnierzy, w tym 17 kobiet. Tego dnia szeregi 19 NBOT zasiłowało także 38 żołnierzy, którzy przeszli szkolenie po przyjeździe z innych jednostek Sił Zbrojnych RP.
- Po uroczystości został zorganizowany dla mieszkańców miasta i przybyłych gości patriotyczny piknik wojskowy, w ramach "dnia otwartych koszar". Uświetnili go również rekonstruktorzy z GEH Fundacji Niepodległości m.in. oddając salut 21 wystrzałów z historycznej armaty – przeciwlotniczego Boforsa (kaliber 40mm).
- h) 29 listopada podczas uroczystego przekazania obowiązków Dowódcy 2LBOT (na Pl. Litewskim) – będącym równocześnie pożegnaniem z Lublinem płk. Tadeusza Nastarowicz FN reprezentowali Prezes Przemysław Omieczynski oraz członek zarządu Maciej Szymczak.

Współpraca ze służbami mundurowymi dotyczy również Straży Granicznej – zwłaszcza Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. 16 maja złożyliśmy najserdeczniejsze życzenia z okazji święta formacji. Należy pamiętać, że w kontekście wojny na Ukrainie, a zwłaszcza ataku na naszą granicę od strony Białorusi SG jest na pierwszej linii działań zabezpieczających bezpieczeństwo na wschodnich rubieżach. Intensyfikacja naszej współpracy z SG - datuje się od 2014 roku przy okazji projektu „Rok Żołnierzy Tułaczy”. Od tej pory zwłaszcza w kwestii dbania o polskie miejsca pamięci, w szczególności na tzw. kresach wschodnich II RP współdziałamy w wieloma PSG NOSG.

7. Działalność wydawnicza:

- a) Ukazał się kolejny – 10 już tom – rocznika interdyscyplinarnego „Prawo i Polityka”. Nowy numer pisma naukowego wydawanego od początku z mottem *Doctrina multiplex, veritas una* (wiele nauk, jedna prawda) zawiera artykuły, wywiady, recenzje i wspomnienia przygotowane przez autorów z różnych ośrodków naukowych w Polsce. Główną tematykę wydania stanowią „zagadnienia oceny ewolucji ustroju Polski w związku z setną rocznicą

uchwalenia Konstytucji marcowej z 1921 r. , jak również aktualnych problemów związanych z funkcjonowaniem instytucji publicznych w Polsce i Irlandii". (red. naczelny dr Marek Woźnicki).

- b) Dzięki wsparciu finansowemu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych udało się wznowić – kolejny raz - wydać poprawioną wersję „Zestawu Historycznego do prowadzenia lekcji patriotyczno – edukacyjnych o Misiu Wojtku – Dzielnym Żołnierzu”.

Darmowa publikacja trafiła – do najmłodszych (dzieci i przedstawicielei młodego pokolenia w wieku 5-15 lat). Dystrybucja wydawnictwa i odbywała się głównie za pośrednictwem Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie Fundacji Niepodległości, m.in. podczas tzw. lekcji patriotycznych, ale i podczas innych odwiedzin przez dzieci. Poza tym rozdawana była bezpłatnie jako nagrody i upominki podczas konkursów wiedzy historycznej (organizowanych również przez współpracujące z nami organizacje obywatelskie o profilu niepodległościowo-patriotycznym) np. podczas ogólnopolskiego konkursu „Żołnierze Wykleci – Bohaterowie Niezłomni” czy VII Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej „A TO POLSKA WŁAŚNIE...” (we Włocławku) oraz uroczystości odsłonięcia rzeźby kaprała Niedźwiedzia Wojtka w przedszkolu jego imienia, w Świdniku.

8. Grupa Edukacji Historycznej i Muzea Fundacji Niepodległości

GEH oprawa wielu świąt państwowych i uroczystości wraz z oryginalnym sprzętem bojowym – eksponatami Muzeum polskich Sił Zbrojnych w Lublinie m.in. ww 3 Maja czy 11 listopada.

- a) Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie było odwiedzane przez zorganizowane grupy – głównie uczniowskie i przedszkolne jak również przez indywidualne osoby zainteresowane dziejami oręża polskiego.
(<https://www.fundacja-niepodleglosci.pl/20-dzialalno/2512-najmlodsi-w-muzeach-fundacji-niepodleglosci>)
- b) 15 maja z okazji 78. rocznicy zwycięstwa Polaków w Bitwie o Monte Cassino GEH wziął udział w pikniku historyczno – wojskowym zorganizowanym przez Radę Dzielnicy Konstantynów na terenie Szkoły Podstawowej nr 57 im. Jana Kochanowskiego.
- c) 21 czerwca nasz Miś Wojtek w asyście rekonstruktorów GEH uświetnił w świdnickim Przedszkolu nr. 4 imienia kaprała Niedźwiedzia Wojtka odsłonięcie jego rzeźby.
- d) 29 lipca w Muzeum Polskich Sił Zbrojnych na Zach. w Lublinie gościliśmy Pawła Dworaka. Z pochodzenia Lublinianinem, który od kilkunastu lat mieszka w USA. Służył w 10 Dywizji Górskiej US Army, odbywając w jej szeregach kilka misji wojskowych w Iraku i Afganistanie. Prywatnie jest fascynatem historii, a zwłaszcza dziejów Polskich Sił Zbrojnych na

Zachodzie. Na ręce podejmujących go rekonstruktorów z Grupy Edukacji Historycznej przekazał w depozyt do Muzeum PSZ Fundacji Niepodległości kolejne eksponaty. Są to replika brytyjskiego namiotu polowego oraz oryginalna brytyjska trąbka wojskowa z 1939 roku.

- e) 31 lipca - w przeddzień rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, w Lublinie odbył się Historyczny Piknik Rodzinny. Miał miejsce w odnowionym – zrewitalizowanym – kilka lat temu Parku Ludowym. Jedną z głównych atrakcji historycznych był udział GEH wraz z eksponatami MPSZ w L-nie.
- f) 24-27 sierpnia podczas D-Day Hel - wielkiej rekonstrukcji historycznej, a zarazem żywej lekcji historii, nawiązującej do otwarcia III frontu europejskiego podczas II wojny światowej (po wschodnim i południowym w Italii) fani historii odtworzyli na mierzei helskiej Operację Overlord - największy desant aliantów dokonany w czerwcu 1944 roku - w Normandii.
- g) 11 października Ambasador RP w Rzymie Anna M. Anders podczas pobytu w Lublinie odwiedziła Muzeum Polskich Sił Zbrojnych. Placówka muzealna Fundacji Niepodległości upamiętania czyn zbrojny Polaków z okresu II wojny światowej walczących za Ojczyznę w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Dotyczy to przede wszystkim II Korpusu Polskiego gen. Wł. Andersa ojca JE - oraz 1 Dywizji Pancерnej gen. St. Maczka, w których barwach eksponujemy oryginalne pojazdy bojowe. Rekonstruktorzy z GEH w oryginalnych mundurach Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie towarzyszyli JE m.in. asystując przy złożeniu kwiatów pod pomnikiem Bohaterów Monte Cassino gdzie zaciągnęli wartę.
- h) 12 listopada w parafii św. Andrzeja Boboli na lubelskim Czechowie dla uczczenia Święta Niepodległości zorganizowany został tzw. dzień patriotyczny. Złożyło się nań m.in. sympozjum i śpiewaniem patriotycznych pieśni oraz wspólny Polonez wszystkich zgromadzonych w plenerze. Oprawę historyczną do wydarzenia przygotowała Grupa Edukacji Historycznej. Dużą atrakcją zwłaszcza dla dzieci i młodzieży były pojazdy bojowe z fundacyjnego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie.
- i) 13 listopada w ramach obchodów 104. rocznicy odzyskania Niepodległości w parafii pod wezwaniem Matki Bożej Częstochowskiej w Józefowie odbył się 10. Piknik Patriotyczny. Wielką atrakcją zwłaszcza dla dzieci i młodzieży był udział w wydarzeniu Grupy Edukacji Historycznej, która zaprezentowała kilka pojazdów bojowych z fundacyjnego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie. Były to: samochód Willys Ford GPW „Jeep” (w barwach 15 kompani warsztatowo-remontowej 5 Kresowej Dywizji Piechoty), M16 MGMC „Half-Track” (półgąsienicowy transporter opancerzony z przeciwlotniczą baterią 4 najcięższych karabinów maszynowych kal. 12,7mm; również z 1 Dywizji Pancерnej gen. Maczka – i jak widać na zdjęciach strzelał), „Bofors” (działo przeciwlotnicze 40 mm).

Nasi rekonstruktorzy występowali oczywiście w oryginalnym umundurowaniu i z takim uzbrojeniem używanym przez żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w okresie II wojny światowej.

- j) 15 listopada w Muzeum Polskich Sił Zbrojnych (przy ul. Skromnej 5 w Lublinie) nastąpiło przekazanie wojennych pamiątek, które pozostawił po sobie śp. kapitan Władysław Szwender. Był on weteranem 2 Korpusu Polskiego, walczącego w Italii w latach 1943 – 1945 pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Pamiątki przekazał w imieniu rodziny Jerzy Szwender syn Weterana (mieszkający w Kanadzie). Były to odznaczenia, dokumenty, ale także zdjęcia z podpisami towarzyszy broni, medalik czy drobne monety ze wszystkich krajów, do których P. kpt. Władysław Szwender trafił na swoim wojennym szlaku.

Jak wspomniano już powyżej w niniejszym sprawozdaniu rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej przeprowadzali tzw. lekcje z Misiem Wojtkiem – żywe lekcje historii dla dzieci i młodzieży odwiedzających Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie. Wiedza historyczna w formie zabawy przekazywana była dla najmłodszych w oparciu o Zestaw historyczny dla dzieci „Lecje patriotyczno-edukacyjne o Misiu Wojtku – dzielnym żołnierzu”, którego wydanie możliwe było dzięki wsparciu finansowemu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Dzieje żołnierzy polskich z II Korpusu gen. Andersa opowiedziane na kanwie losów kaprala misia Wojtka wzbudziły wielkie zainteresowanie, zaś przytulankom z „żywym” misiem nie było końca.

Ponadto FN prowadzi Muzeum Motoryzacji w Lublinie oraz Galerię SKROMNA

9. Członkowie i współpracownicy Fundacji Niepodległości byli doceniani w różnych formach:

- a) 20 kwietnia 2022 r. podczas uroczystości w Sali Kolumnowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, wojewoda lubelski w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył Brązowym Krzyżem Zasługi RP Piotra Durakiewicza – promotora i kontynuatora chlubnych tradycji polskiej kawalerii, od roku 2004 członka lubelskiego oddziału Stowarzyszenia Szwadron Jazdy RP, przekształconego w 2015 roku w Ochotniczy Szwadron Jazdy im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w Lublinie. (Odznaczenie to zostało nadane w odpowiedzi na inicjatywę Fundacji Niepodległości, która wspiera działalność lubelskich Krechowiaków).
- b) Podczas tej samej uroczystości mjr Kamil Kowalczyk, również jeżdżący w Ochotniczym Szwadronie Jazdy im. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w Lublinie, został odznaczony Medalem Stulecia Odzyskania Niepodległości.

- c) Prezes Przemysław Omieczynski oraz członek Zarządu Maciej Szymczak otrzymali Odznaki Pamiątkowej 19 Lubelskiej Brygady Zmechanizowanej.
- d) Członek Grupy Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości Zbigniew Wyrzykowski został Mistrzem Polski sztuk walki służb mundurowych. Wśród wcześniejszych jego osiągnięć należy wymienić m.in. brązowy medal na Mistrzostwach Świata Muay Thai i drugie miejsce na Mistrzostwach Świata w K-1.

10. Media szeroko informowały o działaniach Fundacji Niepodległości – zarówno regionalne, jak i ogólnopolskie. Dotyczy to zwłaszcza Telewizji Publicznej np. Święto Strzelca Konnego w Hrubieszowie, jak i wielu wydarzeń objętych patronatem Fundacji. Zwłaszcza efektownie wypadały – w relacjach gł. TVP Lublin – defilady historycznych pojazdów bojowych z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie wraz z rekonstruktorami grupy Edukacji Historycznej w umundurowaniu z epoki.

11. Inne działania:

Objęliśmy patronat nad Wystawą Rzeźb Zygmunta Piekacza – „Wobec świata wartości. Zygmunt Piekacz. Rzeźba”.

Jej wernisaż miał miejsce 17 listopada w Bydgoskim Centrum Sztuki.

Ponadto Fundacja realizowała projekty:

- „Człowiek najlepsza inwestycja III” (z Europejskiego Funduszu Społecznego).
- „Badania i upowszechnienie nowatorskich dokonań gospodarczych i społecznych Spółki Gazolina w II Rzeczypospolitej Polskiej” (ze środków budżetu państwa – w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa”) – rozpoczęcie.
- Byliśmy partnerem przy projekcie Firmy O.K. Centrum Języków Obcych Sp. z o.o. „Nowy start”.

Wszystkie w/w działania mieściły się w realizacji celów statutowych, a w szczególności: ochrony i popularyzacji historycznego i kulturalnego dziedzictwa narodowego prowadzenia i wspierania działalności badawczej i edukacyjnej dotyczącej historii Polski, podtrzymania tradycji narodowej, niepodległościowej i solidarnościowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej w Polsce oraz na ziemiach wchodzących w przeszłości w skład Rzeczypospolitej, zabezpieczania i ewidencjonowania miejsc, pamiątek i zbiorów związanych z dziedzictwem historycznym i kulturalnym Polski.

Lublin 21.12.2023 r.